Mätdata och Import/Export av data

Syfte

Lära sig grunderna och verktygen för att hantera fältdata i GEOSECMA

Viktiga punkter:

- Koordinatsystem
- Läsa in data till GEOSECMA
- Exportera data från GEOSECMA

Mätdata kan även hanteras med hjälp av TopoCadastre, för mer information se GEOSECMA-handboken kap 11.

Koordinatsystem

- GDB-alfa ligger i SWEREF 99 TM
- Utcheckning sker till den lokala SWEREF-zonen
- GEOSECMA består av 13 databaser, en för varje SWEREF-zon och en för TM

SWEREF 99

- Våra databaser transformerades om i januari 2007 till nästan SWEREF 99 TM
- Nya transformationssamband togs fram för respektive kommun
- Det finns 12 lokala SWEREF-zoner

Kartan visar Lantmäteriets **förslag** till indelning av kommunerna i de lokala SWEREF-zonerna. Förslaget är baserat på vilken zon som är bäst lämpad för en kommun, med avseende på projektionsfelen. Beslutet om vilken zon en kommun ska använda är dock kommunens eget, och i de flesta fall har man valt att följa Lantmäteriets förslag. Vissa kommuner har av andra skäl valt en annan zon, t.ex. vid samarbete med en grannkommun som använder en annan zon.

I PROFS <u>https://insikten.lm.se/arbetsstod/geodatas-</u> <u>arbetsstod/Applikationsstod/Profs/</u> ser man vilken SWEREFzon varje kommun har valt.

Utcheckning

 Vid utcheckning känner systemet av utbredningen i kartan och väljer automatiskt den SWEREF-zon området tillhör

 Det utcheckade datat läses in till en databas för den lokala SWEREFzonen

Läs in data				
Status: Data färdigt att läsas in i databasen (SWEREF99_16_30)				
Förändringar Spara data Resultatfil Felfil	Stäng			

Läsa in k-fil

- Skapa k-filen i instrumentet
- Mätning i SWEREF = ingen transformation
- Mätning i annat koordinatsystem, där kommunen inte bytt till SWEREF = läs in med en transformation

De flesta modernare instrument har så kallade k-fils-mallar som medger export av mätdata i k-fils-format direkt. De flesta mätprogram (t.ex. TGO, LGO m.fl.) som följer med mätutrustningar kan skapa k-filer. Själva mätningen ute på fältet ska ske i ett annat koordinatsystem eller SWEREF-zon där kommunen bytt referenssystem till SWEREF. För *Kommuner som inte övergått till SWEREF* behöver k-filen transformeras till SWEREF 99 TM vid import till GEOSECMA (eftersom kartdatabasen ligger i SWEREF 99 TM).

- Börja redigera
- Aktivera rätt attributmall för att automatiskt sätta kvalitetsuppgifter på punkterna som importeras.
- Klicka på knappen Importera K-fil som finns i verktygsfältet Flyttfil.

- Välj K-fil
- Välj Transformation (gäller endast för de kommuner som inte gått över till SWEREF)
- Om dubblettkontroll är ikryssad får man möjlighet att välja hur man ska hantera punkter som har samma punktbeteckning som punkter som redan finns i GEOSECMA-jobbet.

Importera K-fil	? 💌
Allmänt Attribut	
K-fil:	
G:\ArcCadastre\Kursmaterial\Övning 02 Konstrukt	TFFIL LANTMÄTERIVERKET 1996-01-23.
Dubblettkontroll	FRÅN RT R06 5 GON V 63:-1 TILL RT 90 2.5 GON V
Transformation	0:-15/ FSYSTEM RT R06 5 GON V 63:-1/
RT06_4.TFI	TSYSTEM RT 90 2.5 GON V 0:-15/
1: 28SOD*GRA*1 6752537.759 160365.963 2: 28SOD*GRA*5 6752595 943 160202 529	0.000
3: 28SOD*GRĂ*3 6752424.504 160311.393	0.000
4: 2850D*GRA*4 6/524/3.861 16038/.307 5: 2850D*GRA*2 6752490.639 160269.397	0.000 =
6: 28SOD*DET*13 6752657.066 160426.623 7: 28SOD*DET*14 6752655.666 160431.406	0.000
8: 28SOD*BUH*1 6752578.692 160398.464 9: 28SOD*DET*16 6752578.692 160398.464	0.000
10: 28SOD*BUH*3 6752568.348 160413.236	0.000
11: 28SOD*BUH*2 6752578.349 160413.465 12: 28SOD*DET*12 6752659.275 160422.155	0.000
13: 28SOD*DET*1 6752490.639 160269.397	0.000
14. 2030D DE1 3 0732003.332 100341.144	v.000
•	4
	OK Avbryt

Ryt till Attributflikan

Kvalitetsvärden som visas kommer från Attributmallen

•	Dyt till Attributlikell,	_				
	kontrollera och	Ir	nportera K-fil			? <mark>- × -</mark>
	komplettera ev		Allmänt Attribut		+	
	unnaifterna		Beteckning	- Kvalitet, plan		
	appgilterna		Kommun: Dals-Ed 🗸	Mätmetod:	Geod. Nätverks-RTK	-
			Område: 1438 -	Medelfel (m):		0,040 🜲
•	K-filens beteckning		Löpnummer: 1	Skala underla	ag: 1:	1 🛓
	och markeringstvp					
	gäller i första hand		Markering	- Kvalitet, hojd -	1	
	ganer i forsta nana		Markeringstyp. Nori mark	Matmetod.	Ingen information	10.000
			Ibrytpunkt		Medeltel (m):	10,000 👻
•	Ange Markeringslage		- Ursprung		– Fotogrammetri, flyghöjd –	
	och Koordinatsystem,		Koordinatsystem, plan: SWEREF 99 16 30	•	Flyghöjd (m)	450 🌲
	<i>plan</i> under Ursprung		Koordinatsystem, höjd: Ingen information	•	L	
					1	
		L				
					ОК	Avbryt

Om k-filen innehåller område, löpnummer och markering så gäller kfilens attribut i första hand.

- När du klickat OK så visas en bekräftelse på hur många punkter som lästs in i databasen och i vilka lager de hamnat.
- Klicka Stäng och punkterna visas på skärmen och har hamnat i rätt lager.

Klart!

Exportera filer från GEOSECMA Lantmäteri

- Välj de objekt i kartan som ska exporteras om du inte vill exportera alla detaljer i ett lager.
- Markera lagret, i innehållsförteckningen, som objekten har valts ifrån.
- Högerklicka > Export...

Om du vill ha med punkter **från flera lager** ska dessa lager vara markerade med blått i innehållsförteckningens Visa-flik. Högerklicka på ett av lagren och välj **Data > Export**.

Exportera filer från GEOSECMA Lantmäteri

Exportera • Välj Alla eller Valda Allmänt Avancerat *geoobjekt* att exportera till Källa AutoKa K-Fil (eller annat Export: Alla geoobjekt format). Destination Format: AutoKa K-fil Ställ in Format och var Utdata: G:\Kursresultat-rensas\ACS400UTB1630 GRANSPUNKT.k filen ska lagras. Dataset: Destination: Källa Fastighetsinformation_Gränspu... ACS400UTB1630 GRANSPUNKT Klicka på knappen Egenskaper för att ställa in vilka uppgifter som ska Byt namn Egenskaper vara med i K-filen t.ex. Koordinatsystem: SWEREF99 16 30 <Källa> område, typ, löpnummer eller markeringstyp.

OK

? X

Alternativ...

Ê

2

Avbryt

÷.

Exportera k-filer från GEOSECMA Lantmäteri

 Det går att skapa egna uttryck, när det är gjort är det bra att verifiera uttrycket.

Uttrycksverifiering				×		
Uttrycket är giltigt.						
Exempeltextsträng						
GRÄ*5						
Exempeletikett						
	GRÄ*5	-				
			ОК			

Jttryck för identitet	×
Uttryck	
Eält	٦
Dubbelklicka för att lägga till ett fält i uttrycket	
INPASSAD	
TYP	
LOPNR	
MARKERINGSTYP	
Lägg till Visa värden 📝 Visa beskrivning för kodade värden	
	21
Uttryck	
SKriv uttrycket på spraket för den valda analysmetoden.	
[DETALJTYP] &"*"& [LOPNR]	
4 ×	
Verifiera Aterställ Hjälp Ladda Spara	
Tolk: VBScript	
OK Avbryt	

Exportera k-filer från GEOSECMA Lantmäteri

 Vill du istället hämta ett färdigt uttryck, klicka på Ladda och leta reda på uttrycket du vill använda.

• Färdiga uttryck hämtas här: P:/ArcCadastre/Datakonvertering/K-fil

Egenskaper för koordinatfil (ACS400UT	B1630.GRANSPUN 🔋 💌
Uttryck för identitet	
[DETALJTYP] &"*"& [LOPNR]	*
٠	
	Redigera Ladda
Uttryck för information	
Function FindLabel ([MARKERINGST) Select Case [MARKERINGSTYP] Case "Rör i berg" FindLabel = "rb" Case "Rör i sten" FindLabel = "rs" Case "Rör i mark"	YP])
*	Þ
	Redigera Ladda
	OK Avbryt

Exportera filer från GEOSECMA Lantmäteri

- Om jobbet ligger i en lokal SWEREF-zon behövs ingen transformation för filen när den ska exporteras.
- Om databasen ligger i SWEREF 99 TM och filen som exporteras ska ha lokala koordinater, behöver en gtrans-transformation göras.

Exportera filer från GEOSECMA Lantmäteri

Transformera till annat koordinatsystem:

- Byt till fliken Avancerat
- Kryssa i Använd Gtranstransformationer
- Välj Transformation: P:/Transformationer/ArcCadastre/

FME-inställr	ngar				
FME-rutinfi					
Loggfil:					
G:\Kursres	ltat-rensas\ACS40	)UTB1630_GR/	ANSPUNKT.log		
📃 Logga a	lla objekt				
Instillnin					
	ar för källa				
moranning	ar för källa				
Inställningar	ar för källa				
Inställningar	för transformation				
Inställningar	ar för källa för transformation – Gtrans-transforma	tioner			
Inställningar	ar för källa för transformation – Gtrans-transforma tion:	tioner			
Inställningar Använd Transform Vellinge_S	ar för källa för transformation – Gtrans-transforma ition: 7_1.tfi	tioner			•
Inställningar Använd Transform Vellinge_S From:Maln	ar för källa för transformation – Gtrans-transforma ttion: 7_1.tfi ö lokala -1:0	tioner			•
Inställningar Använd Transform Vellinge_S From:Maln To: SWEF	ar för källa för transformation – Gtrans-transforma tion: 7_1.tfi ö lokala -1:0 EF 99 TM 7_12007.09.1	tioner	Panan		
Inställningar Använd Transform Vellinge_S From:Maln To: SWEF Vellinge_S The paran	ar för källa för transformation – Gtrans-transforma tion: 7_1.tfi ö lokala -1:0 EF 99 TM 7_1 2007-09-1 eters are based on	tioner 8 09:10:02 a least squares	Bengan fit using a Trans	sverse Mercator	•
Inställningar Använd Transform Vellinge_S From:Maln To: SWEF Vellinge_S The paran projection	ar för källa för transformation – Gtrans-transforma tion: 7_1.tfi ö lokala -1:0 EF 99 TM 7_1 2007-09-1 eters are based on	tioner 8 09:10:02 a least squares	Bengan fit using a Trans	sverse Mercator	•
Inställningar Använd Transform Vellinge_S From:Maln To: SWEF Vellinge_S The paran projection	ar för källa för transformation – Gtrans-transforma ttion: 7_1.tfi ö lokala -1:0 EF 99 TM 7_1 2007-09-1 eters are based on	tioner 8 09:10:02 a least squares	Bengan fit using a Trans	sverse Mercator	

Exportera filer från GEOSECMA Lantmäteri

Klicka OK för att utföra exporten

	ACS400UTB163	30_GRANS	PUNKT.k - Anteckningar				×
	Arkiv Redigera	Format	Visa Hjälp				
	¦5RÄ*41985		97804.562	8103.219	-10000.000		
	GRÄ*41989		97816.731	8074.910	-10000.000		
	GRA*41987		97832.684	8119.100	-10000.000		
	4		97776.445	8142.998	-10000.000		
	8		97821.024	8191.810	-10000.000	rg	
🔪 21. geoobiekt exporterades framgå	nasrikt.		97795.034	8125.369	-10000.000		
) _ · · g===s;=====;===;===;==	9		97822.273	8140.779	-10000.000		
Vill du öpppa koordinatfilen?	/		97/61.4/5	8134.397	-10000.000		
viir dd oppna koordinatmen:	2		97811.802	8162.860	-10000.000		
	6		97809.900	81/8.934 9092 620	-10000.000	1.111	
	á		97803.332	8083.030 9109 790	-10000.000		
	N : 4		97767 714	8087 337	-10000.000		
Ja	Nej 4		97807 377	8075 369	-10000.000		
	8		97843.520	8096.551	-10000.000		
	GRÄ*41981		97798,393	8099.819	-10000.000		
	GRÄ*41980		97795,094	8107.509	-10000.000		
	GRÄ*41978		97781.974	8117,977	-10000.000		
	GRÄ*41977		97788.503	8121.678	-10000.000		
	GRÄ*41984		97813.962	8081.340	-10000.000		
	GRÄ*42159		97759.705	8096.668	-10000.000		
							Ψ.
	•					Þ	►

Lägg till data

- Lägg till externa filer t.ex. shp, dwg, dxf
- Filen hamnar längst upp i Innehållsförteckningen

Lägg till data – kontrollera koordinatsystem

- Om filen inte syns i datavyn måste koordinatsystemet kontrolleras.
- Det måste finnas ett angivet koordinatsystem.
- Koordinatsystemet kan anges i GEOSECMA/Filemanager.

 Om koordinatsystem ska anges måste filen tas bort från GEOSECMA och ändras i GEOSECMA/Filemanager

taeger	nskaper	för lage	r	
älla	Urval	Visa	Fält	Föreningar & Relationer
Utbre Vänste	edning er: 1798	313,2366	Överl 500 m Nederl	kant: 6802018,442000 m Höger: 180024,071200 m kant: 6800694,848000 m
Datak Da Sh Ge Ko Ko Pro Fa Fa	cälla atatyp: apefil: ordinater ordinater ojicerat k ojektion: ilse_Easti ilse_Norti	p: rna har z rna har n oordinat ing: hing:	Z-värden: nått: system:	GeoobjektWass för shapefil G: \Kursmaterial\ArcCadastre\PoB\2182_P13_4.shp Linje Ja Ja SWEREF99_16_30 Transverse_Mercator 150000,00000000
•	_			Ange datakälla
				OK Avbryt Verkställ

Lägg till data – ange koordinatsystem

 Om filen hamnar fel måste koordinatsystemet anges och det gör man i GEOSECMA /Filemanager

1 5 -	Egenskaper för CAD-geoobjektdataset	🗉 🗁 backup 👘 😳 Point
Geografisk referens	Almänt Koordinater Information	🗄 🔂 fkurs 🛛 🖾 Polygon
Geografisk referens XY-koordinatsystem Image: Skriv här för att söka Image: Skriv här för att söka <tr< td=""><td>Egenskaper för CAD-geoobjektdataset</td><td> - B ⇒ backup - B ⇒ fkurs - G fund - Kunskapskontroll - Lantu - MBK_Övn - Repetitionskurs - Övning 10 - Övning 11 - Övning 2 - Övning 2 - Övning 3 - Övning 4 - Övning 8 - Övning 8 - Övning 8 - Övning Rättigheter - Övning Rättigheter - Övning Rättigheter </td></tr<>	Egenskaper för CAD-geoobjektdataset	- B ⇒ backup - B ⇒ fkurs - G fund - Kunskapskontroll - Lantu - MBK_Övn - Repetitionskurs - Övning 10 - Övning 11 - Övning 2 - Övning 2 - Övning 3 - Övning 4 - Övning 8 - Övning 8 - Övning 8 - Övning Rättigheter - Övning Rättigheter - Övning Rättigheter
Scale_Factor: 1,0 Latitude_Of_Origin: 0,0 Linear Unit: Meter (1,0)		
		B C Ny mapp
		H PoB Exportera
		Teorimaterial Byt koordinatsystem
		🗄 🛄 Utgaende 😚 Egenskaper
OK Avbryt	OK Avbryt Verkställ	

Arkiv Redigera Visa Gå Geobearbetning

G:\Kursmaterial\ArcCadastre\Lantu\Övning Rättning Stråtjära\Stratjara.dw

💪 🚨 📾 🖨 🐂 🔠 🛗 🔛

Trädstruktu

🗄 🧰 AvyV

🗉 🚞 Kursmaterial

🕀 🧰 AL LL

🖃 🚞 ArcCadastre

Anpassa

۵

Fönster

- 🔁 🐻 🔽 🐤

Innehåll

Namn

Annotation

MultiPatch

GEOSECMA/Filemanager kan öppnas från GEOSECMA, via Fönster-menyn. Filen som ska ändras får inte finnas i GEOSECMA.

Lägg till data – dwg-filen syns inte

 Om DWG-filerna är skapade i ett "för nytt" format kan inte GEOSECMA visa dem, det blir tomt i datavyn. Då måste filerna sparas om till ett äldre DWGformat, det görs i FME Universal Viewer eller FME Quick Translator.

🗩 Set Translation Parameters	Autodesk AutoCAD DWG/DXF Parameters
Reader Format: Autodesk AutoCAD DWG/DXF Dataset: H:\Jessica\Användarstöd\nytt.dwg Parameters Coord. System: Unknown	Attribute Output Extended Entity Data Inserts Limited Eile Ontions
Multiple Source Dataset Options - Merge source datasets to one destination - Separate destination for each source dataset Writer Format: Autodesk AutoCAD DWC/DVE	AutoCAD Version: Release 2010
Pormat: AdioCAD DWG/DAF Dataset: H:\Jessica\Användarstöd\nytt1 Parameters Coord. System: Same as source Image: Coord. System: Help OK	Preserve Paper Space Data: > Advanced Help Defaults OK Cancel

